

Право на заштиту домена

- Брз и константан развој интернета широм света, укучујући ту и Републику Србију, непрестано са собом повлачи и поставља мноштво разноврсних и комплексних правних питања.
- **Питање механизма правне заштите интернет домена. Пођимо од дефинисања појма интернет домена.**
- **Интернет домен (Интернет домен) је текстуална ознака која идентификује скуп уређаја или интернет сервиса, повезујући у јединствену административно-техничку целину, у складу са правилима ДНС (Домен Нејм Систем) система..**

- Лаички речено, интернет домен представља систем у коме се интернет адресе везују за одређене сајтове, сервере, е-маилове.
- Назив интернет домена, представља одређену интернет адресу која је регистрована у оквиру неког интернет домена (нпр. www.bm.rs или www.google.com) и саставни је део веб адресе, па на тај начин одређује идентитет регистратора на Интернету

- Разликовање ова два термина је битно, с обзиром на то да се у свакодневном говору врло често користи појам “интернет домен” и када се мисли на “назив интернет домена”.
- Право интернет домена, као такво није дефинисано ниједним важећим домаћим прописом, па је самим тим целокупна ова област, практично идаље у домену приватног права.

- Регистар националног интернет домена Републике Србије (РНИДС) је невладина, нестраначка и непрофитна организација, која се бави управљањем Централним регистром националних интернет домена РС. и СРБ.
- Такође, прописује услове и процедуре под којима одређено физичко/правно лице може бити овлашћени регистар интернет домена и контролише њихов рад, али и сама врши процедуре регистрације националних домена. Неки од овлашћених регистара код нас су: БеоНЕТ, ЕУнет, Лоопиа, Орион телеком, СББ итд. Списак овлашћених регистара може се наћи на интернет страници РНИДС-а.

- Процедура регистрације интернет домена у данашње време је поприлично једноставна. Дефинисана је у Општим условима о регистрацији назива националних интернет домена. Читав поступак се одвија онлине, а кораци су следећи:
  - Избор овлашћеног регистра
  - Подношење захтева за регистрацију интернет домена
  - Плаћање накнаде за регистрацију интернет домена

- Упис назива домена у Централни регистар РНИДС-а
- Коришћење назива интернет домена (после активирања домена назив домена се везује за одабрани интернет сајт)
- Називи националних РС и СРБ домена могу се регистровати на период од 1 до 10 година, уз могућност продужења регистрације.

- Формалноправно гледано, регистранти назива интернет домена нису његови власници тј носиоци права својине, већ само закупци на одређени временски период уз плаћање одређене накнаде, са могућношћу продужења закупа. Овоме у корист иду и чињенице да се назив интернет домена не може наслеђивати, као и да може бити одузет од регистранта у арбитражном поступку.
- У целокупном процесу регистрације, највише проблема и злоупотреба потичу од самог назива регистрованог интернет домена.

- Наиме, регистрација назива интернет домена функционише по принципу “први у времену, јачи у праву”. Регистри домена се не баве утврђивањем права на регистрацију одређеног назива, већ полазе од претпоставке савесности.

- Практично, у процесу регистрације, овлашћени Регистар неће вршити проверу да ли назив који желите да региструјете представља домаћи или међународни жиг, већ ће регистранту дати да потпише изјаву да према свом најбољем сазнању и искреном уверењу, регистрација траженог назива не повређује туђе право интелектуалне својине или неко друго субјективно право.

- Потписом предметне изјаве, регистрант изјављује још и да назив домена не региструје противно начелу савесности, поштења и добрих пословних обичаја, те да исти неће користити противно овим начелима.

- Нажалост, у пракси, ситуација није тако идеална, па се због тога врло често појављују злоупотребе оваквог поступка регистрације, што доводи до регистрације назива интернет домена ради његове даље претпродаје или посебних облика сајбер криминала.

- Ово је проблем који је распрострањен свуда у свету, а који је процват у Србији забележио у периоду преласка са YU домена на РС. и СРБ. домене.
- Свим корисницима YU домена, било је понуђено право првенства у регистрацији РС и СРБ домена, са упозорењем да након истека периода од годину дана, њихов назив постаје слободан за даљу регистрацију од стране било ког лица.

- Уколико, неки од корисника тадашњег УУ домена или компанија која има неко право интелектуалне својине, или друго субјективно право, што је данас најчешће случај, није на време регистровала одговарајући назив домена, налазе се на мети такозваних “препродаваца домена”.
- <http://nomcentarngo.com/internet-domen-zloupotrebe-i-pravna-zastita/>